

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IKT pārvaldība un optimizācija

Edmunds Beļskis
VARAM Valsts sekretāra vietnieks
informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jautājumos

2019. gada 23. maija Informācijas sabiedrības padomes sēde

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbildības jomu sadalījums

Informācijas sabiedrības attīstības un
publisko pakalpojumu politikas
attīstība,
Valsts IKT pārvaldība

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrija

Telekomunikāciju
tīkli

Satiksmes
ministrija

IKT drošība
t.sk. CERT

Aizsardzības
ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Daļēji centralizēta valsts IKT pārvaldība

Informācijas sabiedrības padome

Ministru
prezidents

Nacionālais IKT vadītāju forums

VARAM VSV
IKT jautājumos

IKT pārvaldība (VARAM)

VRAA

- a) **Koplietošanas platformu attīstība un uzturēšana**
- b) **VARAM resora IKT vienība**

Resora IKT vadītājs

Resora IKT vienības

IKT pārvaldības prioritātes un riski

1. Racionāla (t.i. saimnieciska un efektīva) IKT pārvaldība – optimāla IKT atbalsta pakalpojumu organizācija
2. Datu un IKT risinājumu koplietošana un atkalizmantošana – valsts vienotās IKT (datu apstrādes) arhitektūras koncepts
3. Eiropas un Ziemeļvalstu sadarbība – pārrobežu pakalpojumi Eiropas vienotajā digitālajā tirgū
4. Inovācijas – valsts IKT attīstība, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas un pieejas

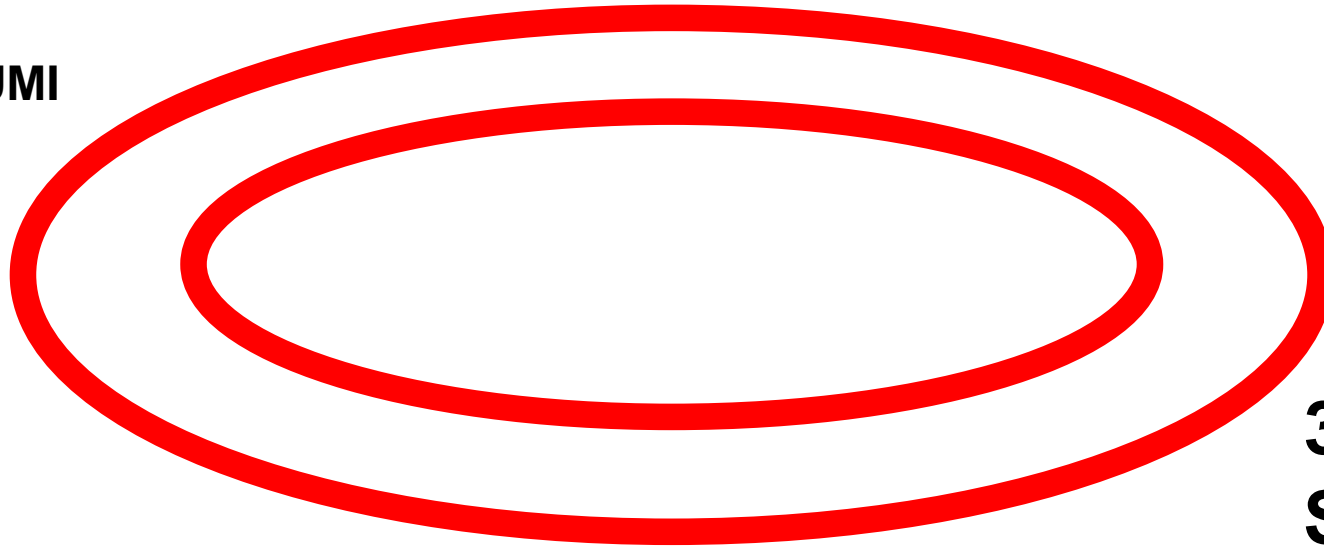

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IKT pārvaldības prioritātes un riski

**1. RACIONĀLI
IKT PAKALPOJUMI**

**2. VIENOTA DATU APSTRĀDE
(nacionālā līmenī)**

**3. PĀRROBEŽU
SADARBSPĒJA**

4. INOVĀCIJAS

Mākoņdatošana (2018),
Mākslīgā intelekta izmantošana (2019),

ISA2 programma, EIF, EIRA,
eIDAS regula (2018), NOBID (2019),
Single Digital Gateway regula (2023).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts IKT sadrumstalotības izaicinājums

Neskatoties uz daļēji centralizētā pārvaldības modeļa ieviešanu kopš 2013. gada, valsts IKT atbalsts ir sadrumstalots, atbilstoši sadrumstalojot arī ikgadējās valsts IKT jomas izmaksas (**ap 150 Mln. eur gadā**)

ERAF IKT attīstības projektus – **56 gab.**
(151 Mln. eur) īsteno 34 iestādes

Pasūtītāja kapacitātes un kompetences trūkums ir galvenais risks gan attīstības projektu īstenošanai, gan racionālas IKT pārvaldības nodrošināšanai

Daļēji centralizētais modelis veiksmīgi strādā tikai atsevišķās ministrijās (Iekšējo auditu prioritāte 2016. un Valsts kontroles ziņojums 2019. g. (vēl nepublicēts!))

**IKT atbalstu valsts tiešās
pārvaldes institūcijām
nodrošina 130 iestādēs
nodarbināti 1320
darbinieki IKT amatu
saimēs**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Optimizācijas virzieni

- 1. Koplietošanas platformu, komponentu un pakalpojumu attīstība**
- 2. IKT infrastruktūras un standarta IKT atbalsta konsolidācija**
- 3. Specializētu kompetences centru attīstība**

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1. IKT PĀRVALDĪBA (t.sk. resursu uzskaite)

IKT resursu un atbalsta pakalpojumu references modelis

2 LIETOJUMPROGRAMMATŪRA UN PLATFORMAS (t.sk. savietotāji)

3. INFRASTRUKTŪRA

Koplietošanas platformu, komponentu un pakalpojumu attīstība

Valsts un pašvaldību tīmekļa vietņu platforma (aizstās vismaz 60 autonomas tīmekļa vietnes jau projekta īstenošanas laikā)

Tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portāls (unificē tiesību aktu saskaņošanas procesu, pazemina prasības ministriju lietvedības risinājumiem, samazina tiesību aktu saskaņošanā iesaistīto institūciju atkarību no Microsoft produktiem)

Elektronisko iepirkumu sistēma (papildus katalogu iepirkumiem – atbalsts pilnībā elektronizētiem iepirkumu procesiem, pārrobežu elektronisku iepirkumu dokumentu apmaiņa)

Publisko pakalpojumu piegādes koplietošanas komponentes (e-pakalpojumu izmitināšanas vidi latvija.lv izmanto 128 pakalpojumi, vienoto autentifikāciju – 50 pakalpojumu portāli un informācijas sistēmas)

IKT infrastruktūras un standarta IKT atbalsta konsolidācija

IKT infrastruktūras koplietošanas pakalpojumu koordinēta attīstība IKT ERAF projektu ietvaros (IKT infrastruktūras investīcijas ir konsolidētas 7 institūciju īstenotos 10 projektos, izmantojot 6 valsts pārvaldes datu centrus)

Datu centru pakalpojumi – VESPC+ (VESPC: VID, VRAA un BVKB pakalpojumu līgumi, 8 citas institūcijas VESPC vienošanās procesā. IeMIC: resors, Valsts kanceleja. VRAA, VSAA, LDC, TNA: resoru ietvaros)

Personālie datori, produktivitātes rīki un lietotāju atbalsts (TNA, VRAA, IeMIC, VSAA – IKT atbalsts resoru ietvaros)

Koplietošanas pakalpojumu konkurence (veidojam koplietošanas pakalpojumu katalogu, salīdzināsim savstarpēji un ar IKT tirgu)

Alternatīva – strauja IKT atbalsta koplietošanas pakalpojumu sniedzēju konsolidācija

Somijas, Dānijas, Slovēnijas, Lietuvas u.c. piemēri

Konsolidācijas iespēja, paplašinot VESPC pakalpojumu tvērumu, apvienojot valsts kapitālsabiedrību funkcijas, kurām ir sinerģijas potenciāls (LVRTC datu tīkli, datu centri un uzticamības pakalpojumi, TNA – pakalpojumu dienests (service desk), PC un lietotāju atbalsta kompetences)

Nekavējoši ieguvumi:

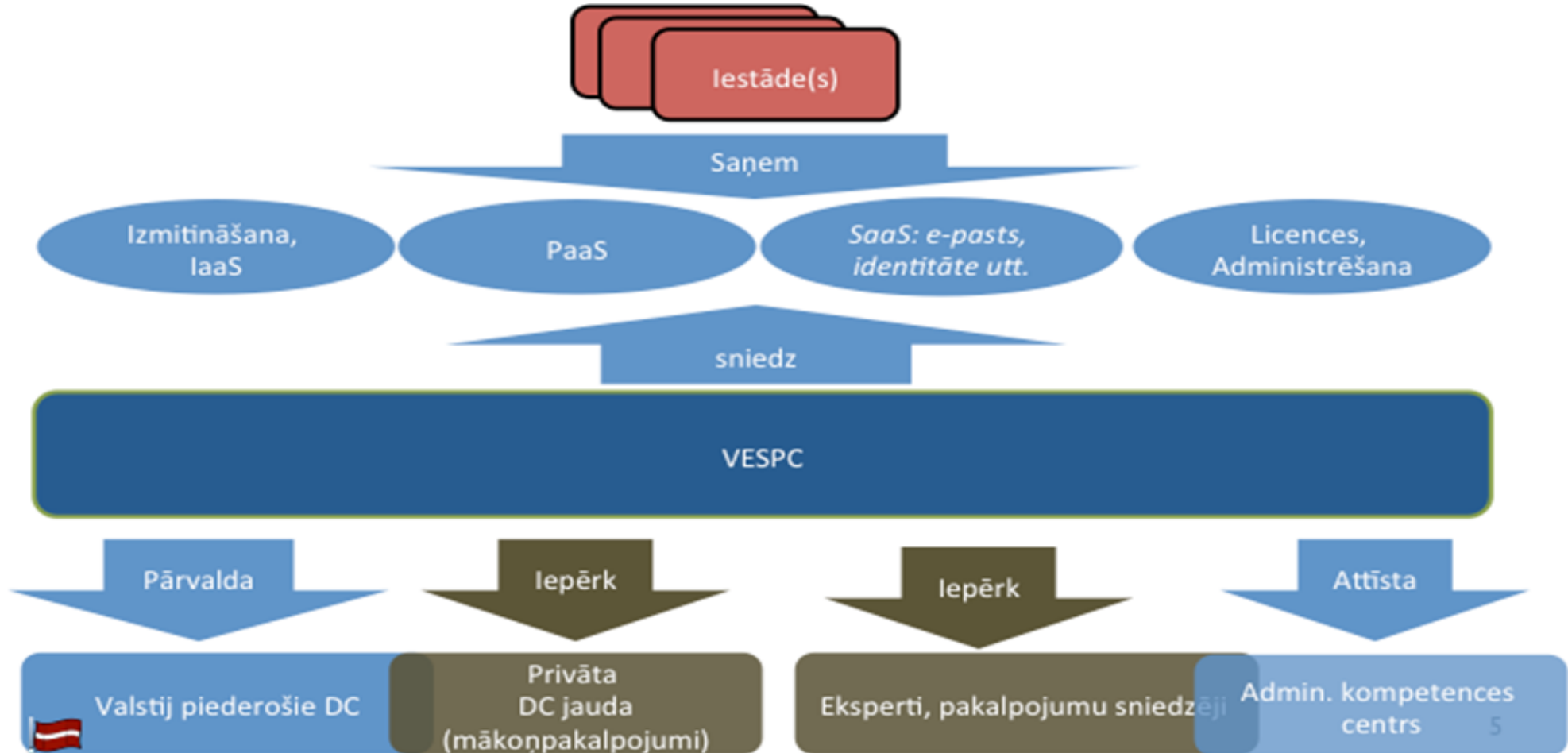
1. Pārlicinošs piedāvājums/scenāriji nozaru kompetences centru specializācijai, atbrīvojoties no standarta IKT atbalsta funkciju izpildes;
2. «Lielo ražotāju» izdevumu pakalpojumu un izdevumu konsolidācijas iespējas apvienojot un optimizējot licenču u.c. līgumus (Microsoft, Oracle, Vmware u.c.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VESPC attīstības perspektīva

Specializētu un nozaru kompetences centru attīstība

IKT projektu vadība (liela apjoma un/vai sarežģītu valsts pārvaldes IKT attīstības un/vai pārmaiņu projektu vadība, nodrošinot iekļaušanos valsts vienotajā IKT arhitektūrā)

Publiskās pārvaldes datu pakalpojumi (kontrolēta datu izplatīšana, datu publicēšana atkalizmantošanai, datu apstrāde analīzes vajadzībām (piemēram, VRAA datu izplatīšanas un datu publicēšanas platformu attīstība; VID datu noliktavas pakalpojumi)

Publisko pakalpojumu piegādes un klientu apkalpošanas tehnoloģiskais nodrošinājums (piemēram, VRAA koplietošanas platformu attīstība vienota personu kontaktu reģistra un «vienotās drukas» virzienā)

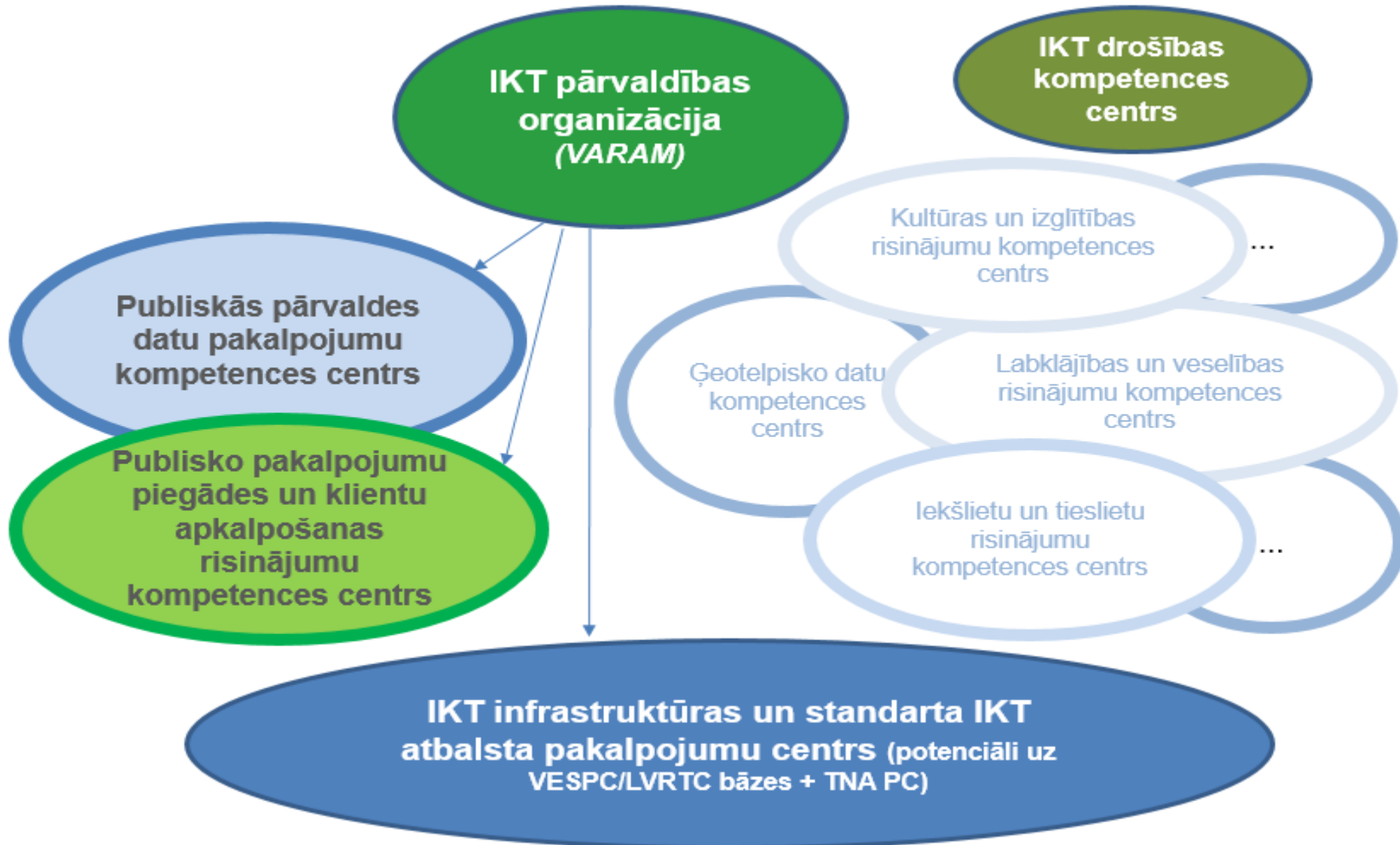
Nozaru kompetences centri (piemēram, kultūras un izglītības, labklājības un veselības)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Specializēto kompetences centru perspektīva

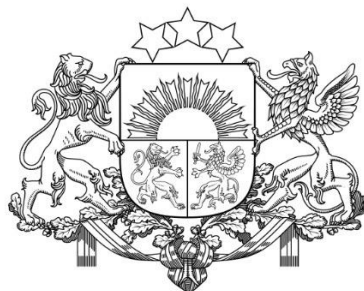

IKT pārvaldības normatīvā regulējuma un procesu attīstība

VESPC instrukcijas izmaiņas (pieļaujot VESPC pakalpojumu finansēšanu no dažādiem avotiem)

Valsts informācijas sistēmu likuma aizstāšana ar IKT pārvaldības likumu

1. «viena iestāde – viena sistēma» vietā – virzība uz koplietošanas platformām un kompetences centriem
2. IKT ERAF projektiem aprobētās IKT arhitektūras izmaiņu pārvaldības pieejas piemērošana visiem projektiem, neatkarīgi no to finansējuma avota

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PALDIES!

Edmunds Beļskis

Edmunds.Belskis@varam.gov.lv

